

Civilna policija ovira vsako kulturno delo

Civilna policija v Breginjskem kotu je znana po svojih metodah. Na vsakem koraku ovira razvoj našega kulturnega dela in na vse mogoče načine skuša ustrojevati nase svobodno ljudstvo. Tako je to dnu tudi onemogočila kulturno prireditelj v Sedlu, ki bi se morala vršiti na dan svetih treh kraljev. Čeprav so vsakdanje opravila vse formalnosti in si izposlovali tozavečno dovoljenje od oblasti, so se 4. t. m. pri predstavniku prosvetnega društva zglasili civilni policisti ter zahtevali, da vrne dovoljenje. Svoje edemokratsko zahtevo so utemeljevali tako, da je to ukaz nadrejenosti oblasti. Ko so popravili pri maršalski civilni policiji v Breginju, kako je to stvarilo, je odgovoril, da tudi on ne ve pravega vzroka, da pa je dobil taka navodila od inspektorja civilne policije iz Kobarija, ki se mu mora pokoravati, ker le on daje dovoljenja za javne nastope v Sedlu in Breginju. 9. t. m. bi se moralo vršiti prosvetno predavanje, za katero imajo prireditelji že podpisano do-

Telovadba, smučanje, lahka atletika, plavanje, nogomet. Kje? V fizikalni pripravi SPZ.

voljenje, manjka samo še overjenje civilne policije. Tudi na to jim je inspektor odgovoril, da podpis ne da in da ni dovoljeno. Sprito takoga edemokratskega postopanja se prebivalstvo silno zgraža in je njegova posebna delegacija vložila energičen protest pri pristojnih čimteljih.

Tudi v Bobiču na cestnem bloku je civilna policija zabranila prevoz izredne skupine prosvetnega društva «Nadice» iz Kreda, ki bi morali gostovati v Kobariju v kinodvorani. Z brutalnim nastopom je policija prisilila igralce in pevski zbor, da so izstopili iz avtomobila. Toda to jim ni odvrnilo od cilja. Podali so se peš proti Kobariju. Dogodek je izval v Kobariju veliko ogorčenje.

O rusčini na naših solah

Na sežanski strokovno-obrtni šoli je vzniknilo vprašanje, kateri jezik naj se učijo kot obratni predmet. Stariši so se zbrali na roditeljskem zboru in sklenili, da bodo zadrževali rusčino. Ko so to svojo željo izrazili kolektivno oblastem pri ZVU, je ta njihovo željo gladko odbila, češ da je to želja le dveh ali treh ljudi in da ima čisto politično ozadje.

Po tem odgovoru so stariši ponovno manifestirali svojo zagnanost in predložit začetni skoli upravni novni spomenki o originalnosti (in ne o ponarejenosti, g. Simonit) podpis. Odposlani so, ki se je oglašalo pri ZVU, je bilo sprejeto od proslulega g. Baraga. Vsa utemeljevanja in vse jasne argumentacije odposlanstva niso nič zalegle. Naletela so na gluha ušesa, ker Baraga pač ostane vedno le Baraga. Tako je ostala v veljavi dolobca, da se smejo učiti kot obratni predmet le italijanska, angleščina in celo nemščina. Le rusčina mora ostati izključena.

Razumemo, da branijo n. pr. italijanskemu, ker bo iz praktičnih vzrokov Sežana vsekakor težila proti Trstu kljub vsem mejam, ki bi jih potegnili med njima. Radi pa bi vedeli, kako bi mogel g. Baraga utemeljiti, da bi bila sežanskim dijakom bolj koristna angleščina ali nemščina, kakor pa rusčina, ki postaja glavni tuji jezik vsega tržaškega zaledja proti vzhodu.

Rešnici na ljubo pa moramo vseeno priznati, da je g. Baraga pribral rusčino vsaj kot neobvezen predmet na sežanski šoli. Seveda je za enkrat še vse le pri obljubah in Sežani sedaj še čakajo na dejanja.

Aretacija predsednika goriske ZPP

V ponedeljek so organi FSSA aretirali predsednika okrožnega odbora Zveze primorskih partizanov za Gorjiko tov. Jožefa Koderca, varok aretacije je baje, da je imenovan — po izpovedi nekoga Milana Briška — vrge dne 8. avgusta bombo proti množici v parku Ribembanza.

Ze tedaj smo beležili, da je bilo to delo sovitskih izvajalcev, ki so tiste dni razhajali in divjali po Gorici. Zato smo iznenadeni, da se vedno šečajo zločince terorističnih dejanj v vrstah antifašistov. Ali ni dovolj prepričljivo dokazano, odkod izvirajo razni atentati in pri kom so do zdaj najeli, ne samo strojne, marveč tudi bombe. Aretacija tov. Koderca je izvala veliko nezadovoljstvo med goriskim prebivalstvom, zlasti pa med bivšimi partizani, katerim je bil kot zaveden antifašist, zvest bоре v veliki profitašistični borbi in kot prostovoljec tudi zglede predsednik.

Iz vseh krajev Goriske prihajajo protesti zaradi aretacije tov. Koderca. Vojni invalidi vseh vojn so naalovili na ZVU v Gorici protestno pismo, v katerem med drugim pravijo: «V imenu invalidov in vseh onih, ki so prešli poteko kralja za demokracijo ter boljše bodočnost vseh narodov, ogorčeno protestiramo zaradi neupravičene aretacije predsednika ZPPS.

Okrožni odbor ZPP za Gorjiko zahteva v svojem protestu, da ZVU takoj popravi nezaslišano krivico in izpusti iz zaporov njenega predsednika, neustrešnega borca za ljudske pravice.

DAROVNI PRISPEVKI

ZA DUAŠKO MATICO je daroval tov. Vende Krečič iz Barkovlj 1170 lir. V isti namen so nabrali v Barkovljah med dijaškim tednom 777 lir in 2 dinarja.

ZA VOJNE SIROTE vasi Prosek so nabrali svaže ob poroki An. dreja Nabergoja in Cibičeve Vlaste 1100 lir.

ZA RYVNE OTROKE na Proseku je daroval dr. Hermes iz Demetrio 2000 lir.

Za ribenjske antifašiste, ki so zaprti v gorjških zaporih, je bilo v Ribemberku na Stefanova abrah 1000 lir.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Kaj je s polujčenimi priimki?

Paistična Italija se je posluževala vseh sredstev, da bi iztrebila v svojih mejah slovenski živelj ter so začeli spreminjati narodnostno strukturo Julijske krajine. Pri tem je posegla v najosbnejše in najintimnejše pravice človeka, ki so osnova vsake moderne demokracije.

Paisti so namred prepovedali krstiti otroke na slovenska imena in so začeli spreminjati primke slovenskega izvora v italijansko obliko. To svoje nasilje so usklodili z dvema zakonoma. Z zakonom 10. januarja 1926 št. 17, ki je dolocal spremembo primkov v italijansko obliko v tridenski provinci in ki so ga kasneje razširili tudi na Julijsko krajino, ter z zakonom 8. marca 1928, št. 383, ki določa, kakšna imena se smejo dajati otrokom pri krstu. Na ta način so razni uradni matičnega urada svojevoli izbirali novorojenkom tuja imena.

Primke so seveda menjavali brez vsake metodnosti. Tako so n. pr. prevedli ime Sirk v Trstu v Sirc, v Gorici v Sirtori, v Pulju pa v Serchi. Taki primeri so se pripeli večkrat v isti družini, katere člani so prebivali v raznih pokrajnah. V nekaterih družinah so tudi iz Bizjakov nekateri člani postali Bisacchi, drugi pa Bisani. Poleg spreminjanja primkov po zakonu so razni ljudje lahko spremenili primke tudi sprostovoljno. Tako je dobilo samo v tržaški pokrajni kakih 60.000 ljudi nove primke.

Ko je bil poražen nacifazizem, je bilo vse ljudstvo prepričano, da mu bodo popravili priprane krivice in da si lahko vsakdo zopet izbere svoje staro rodbinsko ime. Zavezniki so to sicer obljubili, toda doslej niso ničesar storili. Jeseni 1945. leta so o spremembi primkov v njihovo staro obliko nalepili po mestu celo lepake, toda stvar je zamrla. Zavezniki se vedno sklicujejo na svete pravice posameznika, pri tem pa so pozabili na najbistvenjšo, da lahko vsakdo ohrani primke svojih prednikov. Tedaj so pisali, da bo moral vsakdo napraviti prošnjo, da mu vrnejo prvotno ime. MOS za Trst, se je tedaj postavil na pravilnejše stališče. Po njegovemu mnenju naj bi vsa imena spremenili z odlokom o njih prvotno obliko. Le kdo bi si želel ohraniti polujčeno ime, naj bi se to vložilo posebno prošnjo. Le tako bi bilo zadosteno pravici.

Sicer pa to ni edina krivica. Če pregledamo razne odloke v prid Zidom, opazimo, da eden 3. splošnega ukaza št. 44 z dne 11. 2. 1946 določa, da židje lahko zopet dobijo svoje stare primke le z navadno prošnjo brez slehernega zapletenja za postopka, kakor ga določa fašistični zakon iz leta 1930. Tudi v tem odloku opazimo pristranost ZVU. Nihee ne oporeka Zidom njihovo vedenje pravice posameznika.

Po tem odgovoru so stariši ponovno manifestirali svojo zagnanost in predložit začetni skoli upravni novni spomenki o originalnosti (in ne o ponarejenosti, g. Simonit) podpis. Odposlani so, ki se je oglašalo pri ZVU, je bilo sprejeto od proslulega g. Baraga. Vsa utemeljevanja in vse jasne argumentacije odposlanstva niso nič zalegle. Naletela so na gluha ušesa, ker Baraga pač ostane vedno le Baraga. Tako je ostala v veljavi dolobca, da se smejo učiti kot obratni predmet le italijanska, angleščina in celo nemščina. Le rusčina mora ostati izključena.

FIZIKULTURA

Nad Livkom in Črnim vrhom

Kuk nad Livkom z najlepšimi smučišči v Breginjskem kotu

Solika dolina je kot palašč ustvarjena za zimski šport. Posebno pa je znana po prekrasnih smučarskih terenih, ki nudijo le tako izbirčnim smučarjem vso lepo tako izmed narave. Kljub temu pa je bilo smučanje pod fašističnim režimom za naše ljudstvo samo sen. Sile po o svobodnosti je ZDTV spročila sistematično delo in je danes lahko reči, da je smučarski šport zavezel že velik obseg. Vseposred se ustanovijo smučarska društva. Pred kratkim so na Livku ustanovili «Solika smučarsko društvo», v Gorici pa se bo tudi v kratkem ustanovila posebna smučarska organizacija.

Pričeli so tudi že delovati ter je ravno sedaj na Livku smučarski tečaj, ki ga je organiziral ZDTV. Na tečaju je 18 smučarjev iz Gorice in kobarškega okraja, ki se pod vodstvom starega smučarskega učitelja iz Livka Miklavčiča Ladija vneto pripravljajo na letošnje smučarsko sezono. Na tečaju je tudi znana smučarska tekmovalka Lidija Srebrničeva, ki je v lanskem jugoslovanskem državnem prvenstvu v anuku in alonmu dosegla v hudi konkurenci mednarodno znanih tekmovalk tretje mesto.

Prvič pa se bodo letos smučarji pomerili 18. t. m. na Črnem vrhu, kjer bodo smučarske tekme v tekni na 18, 10 in 5 km. Med smučarji Julijske krajine in Trsta vlada za otvoren letnijski smučarski sezono veliko zanimanje ter napovedujejo veliko število tekmovalcev.

Objave ZDTV

Nogometni odsek: Na podlagi sodiških poročil se verifikirajo tekme, ki so bile odigrane 26. decembra 1946: Izola-Piran 2:1; Koper-Pulj 1:1; Skedenj-Milje 2:1; Postojna-Tovarna stroyev 2:3. Verifikirajo se tudi teke tekme, igrane 29. decembra 1946: Ronk-Montebello 1:1; Izola-Postojna 4:0; Koper-Krmin 2:1; Gaslini-Torpedo 1:1; Pulj-Skedenj 1:1; Piran-Tovarna stroyev 1:1; Milje-Gorica 2:0. O tekmi Koper-Torpedo bodo še odločili.

Preskrba

Odreke za sklada naj dvignete še danes vsa trgovca na drobno pr. občinskem prehranjevalnem uradu.

Ustanovna seja združenja novinarjev

Na podlagi zahteve po sklicanju zborovanja za prvo volitev članov Sveta združenja novinarjev v Trstu, ki jo je podpisala več kot četrtina vseh poklicnih novinarjev, vpisanih v združenju in v seznamu novinarjev, na podlagi splošnega ukaza ZVU št. 20 z dne 20. 10. 1945 in 21. 11. 1946 št. 75 (20 B) ZVU v Julijski krajini in upoštevajoč, da je na podlagi izjave hranitelja novinarskega seznama vpisanih v njem 62 novinarjev in da mora zaradi tega po čl. IV. omenjenega ukaza svet novinarjev imeti 5 članov, ukazuje predsednik civilnega in kazenskega sodišča v Trstu naslednje: Prvo volitvo zborovanje članov novinarskega seznama v Trstu za izvolitev petih članov sveta bo 10. 2. 1947 od 15-18 ure in po potrebi 18. 2. 1947 ob isti uri drugo zborovanje v dvorani «Prijeteljev Ameriki» v ul. San Nicolò 32. Volitvenemu zborovanju bo predsedoval g. Viktor Znanabon.

Ta ukaz bodo na zahtevo pravih oblikovanih dvakrat v tržaških dnevnih in enkrat v uradnem listu ZVU, in to 15 dni pred sklicanim prvem zborovanju.

Trst, 22. decembra 1946.

predsednik: Santomaso

Tudi v Beneciji

zhirajo orožje in terorizirajo demokratično ljudstvo

Najdba orožja v Zavodu za socialno skrbstvo v Trstu ni edinstven primer. Ze večkrat smo pisali o najdbi orožja v Trščini in v prostori akcijske stranke, danes pa hočemo opozoriti na sovistične in vojnohujaške elemente, ki se peajo s kopičenjem orožja v Slovenski Beneciji. Sprito dogodkov v Trstu in v Slovenski Beneciji je seveda prebivalstvo na Goriskem silno vznemirjeno. Zato se ljudje povsod zbirajo in razpravljajo o tej stvari.

S kopičenjem orožja in klevetniškimi govorji proti Jugoslaviji se zlasti odkljuje ozopovski oficir Spekenja Ado (Franki) doma iz Brnasa. Pred kratkim so našli orožje v Kabalucanovi hiši, kamor zahaja Franki. V tej vasi imajo tudi skladišče raznega avtomatskega orožja, ki so ga pripeljali iz Tarenta, da oborožijo tamkajšnje ozopovske bande. V nočeh med 22. in 25. 12. so odnašali to orožje, med katerim so tudi težke strojnice, v hrovske vasi proti Marsinu in Matjurju. Pri tem delu sta pomagala Spekenji Birtič Valentin in Skofič Podbonesca. O božičnih praznikih so ozopovski teroristi in njihovi pristajali imeli na Bukovju pod Matjurjem prave zimske vojske vale. Pri tem so uporabljali tudi težke strojnice in zaigralne nabojce. Zato je prebivalstvo v tamonjih vaseh silno razburjeno.

Medtem se je v St. Lenardski dolini ojačil monarhoopozovski teror nad svobodoljubnim in demokratičnim ljudstvom. Tako so ozopovci iz Kosce na Silvestrovo aretirali Edija Bukovca in Antona Biričiča iz Mečan. Prepelji so ju do krvi in ju izročili karabinerjem v Skutovske zapore.

Zaradi narodnostnega zatiranja in hudega gospodarskega položaja morajo Benecijanci zapuščati svoje domove in bežati v tujino. Zadnje čase so se začela izseljevati tudi dekleta. Ker pa je tudi v tujini zasluček le bore, se je moral še marsikdo vrniti. Zato je ljudstvo obupano, ker ne vidi izhoda iz te zaga. Benecanci se zato vedno bolj zavedajo, da bi jim le združitev z njihovimi jugoslovanskimi brati zagotovila svobodo, delo in kruh.

Kasni igralci: Z dvodnevno prepovedjo igranja se kaznuje Franco Ricciolo (Ronki). Z enodnevno prepovedjo pa Salomona Karel (Pulj), Susi Emil (Gorica) Lando Bruno (Dreher I) in Kobar Srečko (Nabrežna). S prepovedjo igranja do 31. januarja t. l. se kaznuje Bonazza Deziderij.

Globe društvom: Zaradi nedostojnega vedenja igralcev se kaznuje Primorje P in Primorje D z globo 300 lir. Ker igralci Dreherja I niso nastopili v tekmi proti Roianese, se kaznuje društvo z globo 500 lir. Z globo 500 lir pa se kaznuje tudi društvo Dreher I zaradi nesportnega vedenja njegovih igralcev na tekmi Nabrežna-Dreher I.

Tržiško okrožno prvenstvo: Na podlagi sodniških poročil se verifikirajo tekme: Arie-Sv. Mihel 7:1; Solvay-Villarspa 3:0; Starancano-Dobersob 3:1; Villarspa-Sv. Mihel 3:0; Arie-Enotri «Sindikati» 1:1; Sv. Peter-Skočjan 2:1; Verbozja-Solvay 2:1; Turjak-Foljan 9:0.

Opomni igralcem: Zaradi nedostojnega vedenja se kaznuje z opomnim Clama Onorij (Turjak).

Kasni igralci: Z enodnevno prepovedjo igranja se kaznujea Beltrame Ermengold (Villarspa) in Decole Italia (Solvay).

Miljsko okrožno prvenstvo: Kvalifikacijska lestvica miljskega okrožnega prvenstva je tale:

Rdeča zvezda	4	0	0	10	2
Alma Vivoda	4	3	0	16	6
Frausin	4	2	0	15	4
Krevatin	4	0	4	6	12
Cassano	4	0	4	4	18

Prva obdelovalna zadruga v naši Istri

Vas Gabrovica v Slovenski Istri je v teku borbe okupator popelnila moral in uničila Ljudstvo se je moralo deloma izseliti, deloma pa se je nastanilo v zasilno popravljenih kletih. V teh ljudeh je prišla zoreti misel na združništvo in se že sredi borbe ustanovili nekak kmečki kolektiv. Videli so, da v skupnosti utesnjenosti premostijo marsikak težavo. Ta misel je dozorela tako, da je prav v tej vasi, ki je žrtvovala za svobodo vse, zrasla prva kmečka obdelovalna zadruga.

Večina prejšnjih posestnikov se je že vpisala v zadrugo, drugi pa se bodo v kratkem, ker vidijo prav v tej skupnosti najboljše izhod iz razdelanja, v katerega jih je pahal okupator. Mislil o združnem obdelovanju že daje svoje prve isdove.

«Če se ne bi domislili za tak način življenja, bi bili ostali ravno najbolj potrebni in prizadeti brez hrane in brez vsega, tako pa smo se vsi ohranili», nam je pojasnil star Gabrovčan.

Kar so pridelali, so vse spravili v skupno skladišče, iz katerega dobivajo vse, kar rabijo. Izvolili so iz svoje srede najboljši, ki vodijo. Tako imajo brigadirja za poljedelstvo, ki skrbi, da se pravilno in pravočasno opravijo vsa dela, ki zadevajo njihovo področje.

Vas je prej stala v strmini pod skalovjem, tako da je bil dovoz pridelkov zelo težaven. Zdaj so se dogovorili za primernejši prostor. Nova vasa bo stala v dolini sredi polja na vzvišenem mestu, tako da je vse prevoz zelo lažjan. Praktična razmetitev raznih poslojnih ne bo ovirala ne prometa in ne bo jemala prostora. Ze so pričeli kopati temelje za skupni zadržni hlev, kj bo lahko sprejel 150 glav živine.

KULTURA

Nova slovenska opera

Kristina predstava Švarove «Veronike Deseniške»

Poročilo smo že, da je naš tržaški rojak dr. Danilo Svava skomponiral novo slovensko oparo «Veronika Deseniška» na libreto, ki je bil prirejen deloma po istoimenski Zupnikovi tragediji, deloma pa po istoimenski Tomičevi hruški drami. Minuli teden se je v Trstu igrala predstava te opere v ljubljanskem opernem gledališču.

Znani kompozit in glasbeni strokovnjak dr. Dragotin Cvetko je napisal v «Slovenskem poročevalcu» obširno oceno tega dela. Uvodno opaznja na tečajne delo skladatelja, ki nima iz zgodovine slovenskega naroda na razpolago dovolj dramskih del, ki bi jih lahko porabili za libreto. Nemški fevdalci, grofje Celjski, nimajo prav za prav nobene neposrednejše zveze s slovenskim ljudstvom, razen kolikor jim je to tlačilo. Vendar je razumljivo, da se je dr. Svava, ki je bil prej že skomponiral opero «Kleopatra», lotil ob pomnjanju primerne, sih tekstov te snovi.

Nadalje posnemamo iz njegovega članka: «Svava Veronika Deseniška se odkljuje po formalno jasni in učinkoviti zgradbi, ki od tuje temeljito poznavanje posebnosti opernega stila in upošteva njegove finese, po razumski dobro zamisljenem in izvedenem muzikalnem oblikovanju, pa tudi po dovoljni razsežnosti muzikalnega izražanja, čeprav oblikovni moment iz raznega prerisca in si ga odločno podpreja. Te opere, ki pomeni nasproti «Kleopatri» močan napredek in obeta, da se bo skladatelj v tej smeri tudi nadalje uspešno razvijal, sicer ne označujejo težavne poteze osebnega stila, ki je tipičen za velike in vodilne umetniške tvorbe nekega muzikalnega ustvarjalnega področja. Vendar je «Veronika Deseniška» kvaliteto slovenske opere delo, ki zasluži pozornost ter priznanje in po podobno Kocinovemu «Kvinokaciju» v tujini lahko uspešno predstavlja sodobno slovensko operno tvorbo. Njen krst je bil pomemben dogodek v zgodovini slovenske opere, ki je po svoji literaturi še vedno zelo skromna.»

«Krstna predstava Švarove «Veronike Deseniške» je doživela pe-

liki uspeh in tisto priznanje, ki ga je nova slovenska opera zaslužila ne le po učinkovitosti izvedbe, marveč tudi in še posebej po svojem pomenu za slovensko glasbeno, zlasti operno produkcijo. Izvajalna vloga, na kateri je bila ta opera ob priški svojega krsta, pa naj bo vso vsem bodočim gledalci ljubljanskega opernega gledališča, ki morajo enako kot «Veronika Deseniška» vedno in povsod težiti k svojemu edinemu smotru, ki jim vsi v čim bolj izdelani izvajalci kvaliteta»

Sporočila in objave

Koncert pri Sv. Ivanu

Jutri, 9. t. m. ob 20.30 uri priredi pevski odsek «Slavko Skamperles» v dvorani Ljudskega doma pri Sv. Ivanu koncert pod vodstvom tov. Franca Venturijana. Sodelovali bo: koncertna pevka Pavla Potratova in pianistka prof. Milica Sančanova. To je zadnji koncert pred odhodom zbora na turnejo po Sloveniji. Programi, ki veljajo kot vstopnice, se dobijo v predprodaji v trgovinah Trampuz, D. Schmidt in Kljun pri Sv. Ivanu.

Odločitev slovenskega tečaja

Gojcem slovenskega tečaja pri društvu «Slavko Skamperles» javljamo, da je tečaj preložen za teden dni in se bo pričel 16. t. m. v prostorih in ob uri kakor po navadi. Sprejemajo se tudi novi tečajniki.

Enotni sindikati

Običajna industrija, Danes ob 19.30 bo odborova seja.

Rojstva, smrti, poroke

V dne 5. in 6. januarja se je rodilo v Trstu 13 otrok, umrlo je 19 ljudi, porok pa je bilo 15.

Civilne poroke: direktor kinematografa Ronald Williams in zasednica Marieta Rana, obitnik Damijan Porceluzzi in zasednica Marieta Magdalena Toso, čevljar Josip Čerkvnič in zasednica Marieta Simsič, trgovski pomočnik Henrik Čermelj in krznarka Julija Bajc.

GOSPODARSTVO

Vzorna davčna reforma v Jugoslaviji

Z novim zakonom o davkih je Jugoslavija uvedla davek na promet proizvodov, ki ima namen zagotoviti zbiranje državnih finančnih sredstev iz proizvodnje blaga vseh gospodarskih panog, izvenzemljnih kmetijskih proizvodov, kakor tudi iz drugega poslovanja. Na osnovi tega zakona je zvezna vlada nedavno predpisala uredbu o začetni tarifi davka na promet proizvodov, ki velja od 1. januarja t. l. dalje.

Po tej uredbi se davek na promet proizvodov plača tako na promet proizvodov kakor tudi na izvrševanje onih uslug, s katerimi se pomaga ustvarjati vrednost proizvodov, in sicer v odstotkih ali določenih zneskih. Davek na promet proizvodov se plača v gotovini, če

zavzema tarifa za davek na promet proizvodov, ki sestoji iz dveh delov: v tarifi «A» za davek na promet proizvodov in drugih dobrin so določeni vsi proizvodi poljedelstva, živinoreja, gozdarstva, industrije, rudarstva, obrti itd., ki jih je pridelal ta davek; drugi del «B» se nanaša na davek na promet z uslugami in obsega davek na vstopnike, javne loterije, delnice, zavarovanja, zakup nepremičnin, na menice, posojila in obveznice, oglaševanje, vozilno, na gostinske in gradbene posle ter na ostale uslugе.

Davčna reforma v Jugoslaviji zasluži vso našo pozornost, ker je Svobodno tržaško ozemlje postavljeno pred nalogo, da izgradi svoj lastni državni ustroj, ki ga bo treba vzdrževati z lastnimi sredstvi, to je z davki. Dosedanji davčni sistem, ki smo ga nasledili od Italije, je zaradi svoje komplicitarnosti nemogoč v moderni državi, Italijanski davčni sistem užiiva v vsem svetu glas najbolj komplicitarnega, v katerem sploh je. Osnovnih, dopolnilnih in posebnih davkov in taks je toliko, da se v tem labirintu ne spozna niti sam davčni izterjalec, kaj šele davkoplačevalec, ki bi se rad odprljal, ali mu je davek pravilno odmerjen. Prav ta zmešnjava, večja iskrenost državljanov ob napovedi dohodka in neumljenosti izterjavanja davkov v Julijski krajini, so bili krivi, da je bil davčni pritisk v Julijski krajini največji v primeru z ostalimi delciami in Italiji.

Jugoslovanska davčna reforma se očitno naslanja na sovjetski davčni sistem, ki je mnogo preprostejši, ni sistem, ki v prvi vrsti na davku na promet proizvodov. Po sovjetskem proračunu za leto 1946, je ta davek prinesel sovjetskimi finančnim 200 milijard in 813 milijonov rubljev, to se pravi 60,2% vseh dohodkov proračuna centralne vlade. Sovjetske zveze (333 milijard in 536 milijonov rubljev). Drugi najvažnejši davek v Sovjetski zvezi je davek na dohodek podjetij, ki je v preteklem letu vrzel 15 milijard rubljev. Težja sovjetskega davčnega sistema je obremeniti v prvi vrsti proizvodnjo — razen kmetijske — in olajšati davčno breme posamezniku.

Nova žrtev mraza

Večraj jutraj ob 8. uri so našli v veži hiše št. 12 v ul. Caledrale nekdo žensko, ki je bila že napol zmrznela. Ženska je bila brez vsake obleke in v nezavesti. Z avtomobilom Rdečega križa so jo odpeljali v bolnico. Tam jo je nekdo spoznal za 43 letno Violetto Giorgetti, ki je brez stalnega bivališča. Ni se pojasnilo, kako je prišla nesrečno v d. t. m. v vežo in kdo ji je porabl obloko, ker Giorgettijeva doslej ni mogla govoriti.

Pozor na mine!

Poveljstvo pobiralcev min opozarja občinstvo, da je skrajno nevarno hoditi po omejenih minskih poljih, kakor na primer na Bovedu v Barkovljah. Ponekod so neke osebe čedranje ščico in napisne table, čeprav je mogoče, da se tam še vedno nahajajo mine.

Narodno gledališče

Danes 8. januarja ob 18. uri bo v dvorani blivšega gospodarskega društva v Skednju skladalna predstava: «Tako tudi bosa».

RADIO TRST II.

SREDA, 8. JANUARJA
7. otvoritev - vesti v slov.; 7.15 vesti v ital.; 7.30 pestra jutranja glasba, prenos iz Vidma; 7.55 kolodir: 11.30 serenade in romance; 12. radijske univerze; 12.15 orgelska glasba, prenos iz Vidma; 12.30 orkester «Spilava», prenos iz Vidma; 12.45 napoved časa - vesti v slov.; 13. vesti v ital.; 13.15 orkester Cergoli; 13.45 slovenske pesmi; 14. predavanje: Nivo svet; 14.10 čitanje sporeda; 17.30 glasbeni program, prenos iz Vidma; 18. svetovna književnost: Čehov; 18.15 Rachmaninov - klavirske skladbe, prenos iz Vidma; 19.30 pestra glasba; 19. radijska povest: «Ptiček brez gnezda»; 19.15 slovenske pesmi na harmoniki; 19.30 oddaja odrda Jla; 20. napoved časa - vesti v slov.; 20.15 filistelistično predavanje; 20.30 Gershwinove skladbe; 21. slusna igra, Viktor Efimin: «Olovček, ki je videl smrt»; 22.30 orkester Kurgens, prenos iz Vidma.

Odg. urednik DUSAN HREŠČAK

KRZNARJA VEŠČEGA sprejem

Ponudbe pod «Vešči» na upravo «Primorskega dnevnika». Nepotrebno je vsako pisanje, če ni krznar vešč.

ANTON ŽERIAL

bivši trgovec.
Pogreb dragoga pokojnika je bil dne 7. t. m. na pokopališču pri Sv. Anli.
Priporočamo ga v blag spomin.
Trst - Boljune, 7. 1. 1947.

Zlujoda časa: Amalija, hroptka; Ida, sin: Anton, Jožefa, Marija, Benjamin, Mirko, bratje in sestre.

KRZNARSTVO

ZILOTTO

NUDI NAJ-BOLJŠE VRSTE KRZNA